

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ფრანკფურტის წიგნის ბაზრობაზე

14 ოქტომბერს ფრანკფურტის წიგნის ბაზრობის სტუმრები საინტერესო სანახაობის მოწმენი გახდნენ - აქ სცენაზე ერთმანეთს ენაცვლებოდნენ სტუდენტები და 50 ენაზე შოთა რუსთაველის უკვდავი პოემის „ვეფხისტყაოსნის“ ფრაგმენტებს კითხულობდნენ. ვეფხისტყაოსნის კითხვის მართა-თონით დასრულდა გამოფენაზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მრავალფეროვანი პროგრამა, რომელიც არაერთი წიგნის პრეზენტაციითა და მნიშვნელოვანი თანამშრომლობების შესახებ შეთანხმებებით აღინიშნა.

ეს იყო მართონის სადემონსტრაციო ვერსია, რომელიც 2018 წლის ივნისში ფრანკფურტის უნივერსიტეტში გაიმართა და მთელი დღის განმავლობაში ორი უნივერსიტეტის სტუდენტები „ვეფხისტყაოსანს“ სხვადასხვა ენაზე, მათ შორის

გერმანულად, ინგლისურად, აზერბაიჯანულად, იაპონურად, კორეულად, ჩინურად, პორტუგალიურად, უკრაინულად, ოსურად, სომხურად და ამერბაიჯანულად კითხულობდნენ. მართონის თსუ-ს რექტორი გიორგი შარვაშიძე, თსუ-ს და ფრანკფურტის პროფესორები ესწრებოდნენ.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ფრანკფურტის წიგნის ბაზრობაზე, რომელიც ოფიციალურად 9 ოქტომბერს გაიხსნა, მასშტაბური პროგრამით წარსდგა.

პროგრამა მოიცავდა როგორც სამეცნიერო და საგანმანათლებლო ლეგერატორის გამოფენებს, ასევე ქართული და უცხოელი მეცნიერების საჯარო ლექციებს. პროგრამის მიზანი იყო საუკუნეების განმავლობაში საქართველოში შექმნილი სამეცნიერო და საგანმანათლებლო მღწვევების წარმოჩენა. აქედან გამომდინარე, ბაზრობის ფარ-

ბაზრობაზე მ-2 მპ.

IoT ჰაბი-საბინაში თსუ სან ლიბოს უნივერსიტეტის გუნდმა სპინოფილი სტარტ-აპ აპალიმის პრიზი მიიღო

გვ. 3

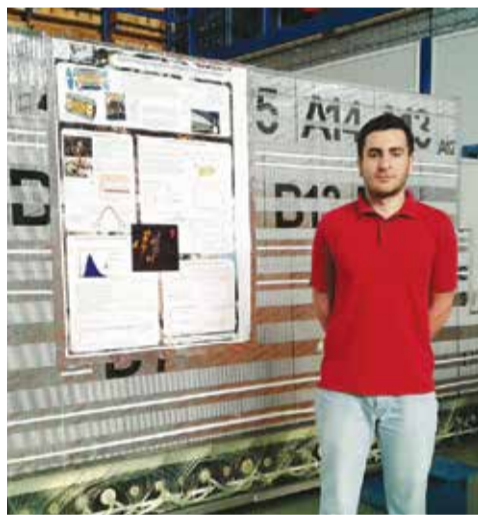
სოფლის გადარქმობა და ინოვაციების ცენტრი უნივერსიტეტში

თსუ ცოდნის გადაცემისა და ინოვაციების ცენტრი

გვ. 3

27 წლის ქართველი მეცნიერი – CERN-ის ATLAS ექსპერიმენტის წარმატებული მონაწილე

„ახალგაზრდა, ნიჭიერი და პერსპექტიული მეცნიერი. კარგად დაიმსხვრეთ ეს ბიჭი, ის ძალიან ბევრ წარმატებას მიაღწევს“, – ამ სიტყვებით ახასიათებს კავკასიაში ყველაზე მაღალი დონის მეცნიერ-მეცნიერები, ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, CERN-ის ქართული ჯგუფის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი თამარ ჯობაძე თავის სტუდენტს, არჩილ ლურჯაშვილს.

არჩილ ჯერ მხოლოდ 27 წლისაა და უკვე 6 წელია, რაც აგლომერაციის ბირთვული კვლევების ევროპული ორგანიზაციის (CERN) ATLAS ექსპერიმენტის წარმატებული მონაწილეა. არადა ფიზიკით განსაკუთრებულად გატაცებული არასდროს ყოფილა, მეტიც მუსიკა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფიზიკის მიმართულებაზე შეიძლება ითქვას, შემთხვევით მოხვდა. „რუსთავეის პირველი საჯარო სკოლა დაგამთავრე. სკოლაში 5 წლის შემეყვანეს, 16 წლის, საკმაოდ პაგარა ვიყავი როდესაც უნივერსიტეტში ვაბარებდი და არ ვიცოდი რა მინდოდა. ჩემი ძმა ფიზიკის მიმართუ-

ლებით სწავლობდა, ამიტომ გადაწყვიტე მეც მასვე მიმართულიყავი,“ – ამბობს ახალგაზრდა, ახლა უკვე წარმატებული მეცნიერი.

როგორც ჩანს, არც შემდგარა – „შემთხვევითმა“ არჩევანმა გაამართლა და არჩილ სწორედ იქ მოხვდა, სადაც უნდა მოხვედრილიყო. უნივერსიტეტში ჩაბარებიდან ძალიან მალე სტუდენტის ნიჭი ყურადღების მიღმა არ დარჩენია მის ლექტორს, პროფესორ თეიმურაზ ნადარეიშვილს. არჩილ ჯერ კიდევ მუსიკა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბაკალავრიატის სტუდენტი იყო, როდესაც პროფესორ ნადარეიშვილის დახმარებით CERN-ის ქართულ ჯგუფთან დაამყარა კავშირი. საწყის ეტაპზე სირთულეებმა იჩინა თავი. როგორც თავად ამბობს, ასაკით პაგარა იყო და გაუჭირდა, ამიტომ გადაწყვიტა რაღაც პერიოდის განმავლობაში პაუზა აეღო. მოგვიანებით, 21 წლის ასაკში, უკვე მავისგრაფურაზე ჩაბარების შემდეგ კი ნელ-ნელა ჩაერთო ATLAS ექსპერიმენტის სამუშაოებში.

ბაზრობაზე მ-2 მპ.

„ქალი გამომგონებელი“ თსუ-დან

გვ. 3

თსუ Welcome Party

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 2018 წელს 4432 სტუდენტი ჩაირიცხა. 5 ოქტომბერს პირველკურსელებისთვის თსუ Welcome Party გაიმართა

ქორნალისტიკის ფაკულტეტის სტუდენტები ყაზახეთში – საქართველო და ბანათა უსსრ-ის სტუდენტების თვალში

იმ უცხოელ სტუდენტთა მრავალფეროვან ნაკადში, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შემოდგომის სემესტრში აკადემიური მოტივების ფარგლებში ისწავლის, ორი ყაზახი გოგონაცაა. ლევ გუმბილიოვის სახელობის ევროპული უნივერსიტეტის სტუდენტები რაისოვა მულფია და აიგორიმ სულეიმენოვა. გოგონები ქორნალისტიკის ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტუდენტები არიან. თსუ-ში ლექციები რუსულენოვანი მიმართულების ქორნალისტიკის მეორე და მესამე კურსებთან ერთად აქვთ. მულფია და აიგორიმი სასწავლებლად სხვა ქვეყანაში, თანაც დიდი ხნით, პირველად არიან. მიუხედავად იმისა, რომ მათი აქ ჩამოსვლიდან სულ რამდენიმე კვირაა გასული, მოსაყვლი უკვე ბევრი აქვთ. თავის დაღებითი თუ უარყოფითი შთაბეჭდილებების შესახებ ისინი ჩვენ გულახდილად გვესაუბრნენ.

გვ. 4

პროფესიული ბანაობა უნივერსიტეტში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 12 პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა მოქმედებს. სტუდენტები დღეს თავის გამოცდილებაზე გვიყვებიან:

„ღღეს გურამის სფერო ძალიან პერსპექტიულია, სწორედ ამიტომ გადავწყვიტე, რომ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა გურობერატორის მიმართულეობაზე ჩამეხარებინა და არც შევმცდარებარ, მიღებული ცოდნა და გამოცდილება უკვე გამომაღა“, – ამბობს 23 წლის ვიოლა გაფრინაძე, რომელიც ცოცხალი გურისგული კომპანია „კლითურის გურისგული ბილიკები“ გახსნა.

ვიორგის საქართველოს სააგრობიზნესის ქართული უნივერსიტეტის უნივერსიტეტში სწავლება დაამთავრებული და ამჟამად მდგომარეობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში იმავლენის სწავლებაზე. თსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ მე ვიპოვებ შედეგს, დანერგვისა და 2016 წელს პროგრამაზე ჩააბარა. როგორც თვითონ ამბობს, გურობერატორის პროფესიული პროგრამის მისცა შანსი საკუთარი ბიზნესი დაეწყო. „გურამის სფეროსთან შეხება არ მქონია, თუმცა ეხებადი, რომ საქართველოში გურისგების რაოდენობა ყოველწლიურად იზრდება. პროგრამამ ბევრი რამ მომიცა, ვისწავლე გურისგული პაკეტი და შედეგად, როგორ ავაწყო და ვმართო ბიზნესი, რა საფრთხეები შეიძლება ამ საქმიანობის დროს წარმოიშვას და რა პრევენციის მეთოდები არსებობს, ბევრი სხვა ნიუანსი, რაც საბოლოოდ, ძალიან დამეხმარა“, – ამბობს ვიოლა.

დავით ასილაძე თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის მეორე კურსის სტუდენტი იყო, როდესაც თსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის – „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის გიდი“, შესახებ შეგობინეს. ვიოლა და გადაწყვიტა პროგრამის მონაწილე გამხდარიყო.

„ქალაქები ღიად არ მიყვარს, ბევრად მინდობს გვერდითი ჯოჯობა დაახლოებით 4 წლის წინ ლამაზობა დაეწყო. თუმცა, პრაქტიკული ცოდნა თეორიული გარეშე ასევე ცუდია, როგორც პირველი. სწორედ ამან განაპირობა, რომ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამაზე დავინტერესდი და თსუ-ში ჩავაბარე“, – ამბობს დავითი. პროფესიულმა პროგრამამ ბევრი რამ ასწავლა, პროგრამის დასრულების შემდეგ საუბრით გამოცდილია ვიოლა იქცა და დღეს მოლაშქრეთა კლუბის მონაწილეებს გურის განმარტობაზე ბევრ სანერგვესო სახელს სთავაზობს. „პროფესიულმა პროგრამამ სხვადასხვა მიმართულებით მომიცა ცოდნა. თსუ-ში კონკრეტული ადგილების ისტორიები ვისწავლე, ასევე როგორც ფსიქოლოგის ადამიანს როგორ უნდა მიუღწეო, რომ სიგუცა გაანერგვო. როდესაც მარტოს შენი ვემოციებით გვეხდა გურის, მხოლოდ იმის უყურებ, შენ რა შესაძლებლობები გაქვს, რა მანიპილაციები, როგორ გაიყვი, დღეს ვცდილობ რაც შეიძლება მეტი კომპოზიტი შევქმნა გურის მონაწილეებს და მეტი სახელეც შევთავაზო“, – ამბობს დავითი.

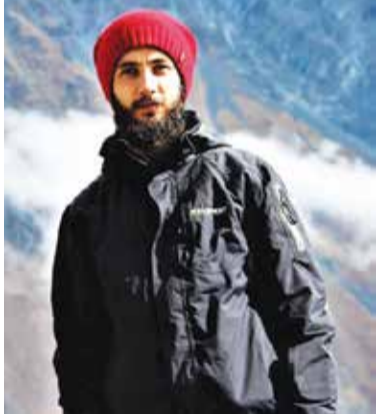
მეკა გორიაშვილი თსუ-ს ბიბლიოთეკის პროფესიული პროგრამის მონაწილეა დასაქმებულია. ის 7 წლია თსუ-ს ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში მუშაობს.

„როდესაც თსუ-ში ჩავაბარე, იმ პერიოდში ასეთი გრაფიკა იყო: უნივერსიტეტის პირველ კორპუსში დადგომულ ნაძვის ხეზე სამ სურვილს ვაბამდით. ჩემი სამი სურვილიდან ერთ-ერთი ბიბლიოთეკაში დასაქმებულია. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ გაარკვია ვისი სურვილი იყო, ისიც გაიგეს, რომ სამსახურში დარჩენის მიზანმიმართული დახმობა და სხვა ტიპის ნახევარ განაკვეთზე სამუშაოდ ამიყვანეს,

მოვიყვანეთ ხელშეკრულება გამოვრძელებს და ასე დავტრნი დღემდე ბიბლიოთეკაში“, – იხსენებს მეკა.

„მოუხდებოდა იმისა, რომ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების გამოცხადების პერიოდში უკვე უნივერსიტეტის სამსახურად დარბამის თანამშრომელი იყო, ამ ფაქტს მისთვის ხელი არ შეუძლია აღნიშნულ პროგრამაში მონაწილეობა მიეღო. როგორც თავად ამბობს, პროფესიული პროგრამაში მონაწილეობა მისთვის სახელე და ძალიან კარგი გამოცდილება აღმოჩნდა. „2016 წელს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის გამოცხადებისთანავე შევიყვანე საბუთები, მოვაღი უნარ-ჩვევების გამოცხადების ჩავაბარე და პროგრამაზე მოხვდი. პროგრამის ხანგრძლივობა იყო წელია. ამ ორი წლის განმავლობაში ბევრი რამ გავიყვ საბიბლიოთეკო მონაწილეობისა და გერმანიისთვის შესახებ, დროის სწორად გადანაწილება ვისწავლე, კვანძებიდან ძალიან გამოცდილი, ეკალიფიკური პიარები და საბოლოო ჯამში, ეს პროგრამა ჩემი საქმიანობის დახვეწაში ძალიან დამეხმარა.“

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 12 პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა მოქმედებს:

- კინო-გულე რეჟისორის IV და V საფეხურის პროფესიული პროგრამები;
 - განსაცემის დიზაინის IV და V საფეხურის პროფესიული პროგრამები;
 - სასტუმრო და საკურორტო მენეჯმენტი IV და V საფეხურის პროფესიული პროგრამები;
 - გურამის მენეჯმენტი IV და V საფეხურის პროფესიული პროგრამები;
 - მასაჟისტი III საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
 - კულის სატენტიო საქმე IV საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
 - აგროლოჯისტიკის თანერგვეტი IV და V საფეხურის პროფესიული პროგრამები;
- 2015 წლიდან თსუ ახორციელებს ჩარჩო ლოკუმენტის საფუძველზე შექმნილ 7 მთლურ პროგრამას, რომელიც საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვისა და შემუშავების მეთოდოლოგიის, შრომის ბაზრისა და დასაქმებულთა გამოკითხვის ანალიზის საფუძველზე არსებობს:
- ბიბლიოთეკარი
 - საბაჟო საქმის სპეციალისტი
 - სასტუმრო საქმის სპეციალისტი
 - ბავაბაღის აღმზრდელი პედაგოგი
 - შემფასებელი
 - გურამეტი
 - საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის გიდი
- 2018 წლიდან თსუ იმატებს ჩარჩო ლოკუმენტის საფუძველზე შემუშავებულ 2 მთლურ პროგრამას:
- * საგვიტრო გარემოების ლოჯისტიკა IV საფეხური
 - * სათფისი საქმე IV საფეხური.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ფრანკოფონის წიგნის ბაზრობაზე

პირველი გერმანიის

გულეში გამოიყვინა როგორც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის მიერ სხვადასხვა დროს გამოცემული წიგნები, ასევე სპეციალურად ფრანკოფონის წიგნის ბაზრობისთვის დაბეჭდილი სამეცნიერო ლიტერატურა. მათ შორის, წარმოდგენილი იყო პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის, ასევე უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილესთან დაკავშირებით გამოცემული წიგნები. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ფრანკოფონის წიგნის ფესტივალზე 50-ზე მეტი სამეცნიერო წიგნი, თარგმანი და სხვადასხვა მამართლებლის სამეცნიერო პერიოდული ჟურნალი წარადგინა.

შეგახსენებთ, რომ 2018 წელს წიგნის ფესტივალზე მასშტაბურ ბაზრობაზე საქართველო საბავიო სტუმარი ქვეყანის სტატუსით იყო წარმოდგენილი. ბაზრობაზე თსუ პროგრამის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი იყო ინგლისურენოვანი აგლასის პრეზენტაცია. –ის ვიცე-პრეზიდენტმა, ვისნის უნივერსიტეტის პრეზიდენტმა, ჯობრაგო მუქერაძემ საჯარო ლექციაზე ქართულ-გერმანულ ურთიერთობებზე ისაუბრა და საერთაშორისო სამოგალოებს მან გერმანიაში გამოცემული საქართველოს პირველი ეროვნული აგლასი წარუდგინა. მისი განცხადებით, საამაყოა, რომ საქართველო-გერმანიის წარმატებული სამეცნიერო თანამშრომლობა ათწლეულებს ითვლის.

„თსუ-ს დამფუძნებლებს მჭიდრო კავშირი ჰქონდათ გერმანულ საგანმანათლებლო - სამეცნიერო სფეროსთან და ეს გრძელდება დღემდე გერმანიაში. ამის გარდა მთავრობის გერმანულ-ქართული სამეცნიერო ხიდი, რომელიც იუბილეს ცენტრისა და თსუ-ს ორგანიზაციის ყოველწლიურად იმართება“, – განაცხადა მუქერაძემ. მისივე აზრით, თანამშრომლობის საუკეთესო ნიმუში გერმანულ-ქართული სამზახულო სკოლა, რომელიც ახლაგამრდებისთვის კარგ საშუალებას წარმოადგენს საერთაშორისო კონტაქტების დამყარებისთვის.

პირველ ეროვნულ აგლასში, სადაც საქართველო საერთაშორისოდ აღიარებულ სამღერებშია წარმოდგენილი, 100-ზე მეტი რუკა, გრაფიკები და ფოტოებია წარმოდგენილი. გამოცემა წარმოადგენს 2012 წელს გამოცემული ქართულენოვანი აგლასის დადამუშავებულ და განახლებულ ვერსიას. მასში მთლიანადაა განახლებული საზოგადოებრივი გეოგრაფიის თემატური რუკები, რომელთა შედგენაშიც ახალი აღწერის მასალა გამოყენებულია. გამოცემა მომზადდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტისა და გერმანიის იუსტუს ლიბისის სახელობის ვისნის უნივერსიტეტის გეოგრაფიის დეპარტამენტის მიერ. საქართველოს ეროვნული აგლასი გერმანულ მხარის თანადაფინანსებით გამოიქცა.

ამავე დღეს უცხოელი სტუმრებისთვის ძველი ქართული ფილოსოფიური კულტურის შესახებ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის თარგმანების დამფუძნებლებმა და კვლევებმა მონაწილეობა მიიღეს.

წიგნი უნივერსიტეტის პროფესორმა ლევან ვეიზინჯიშვილმა ისაუბრა და ფართო საზოგადოებას წიგნი „ერთი პერსონის პლაგონური თეოლოგია“ წარუდგინა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის ვიოლა შარვაშიძის თქმით, ფესტივალის პარალელურად ღღეს ძალიან დიდი იყო დაინტერესება ქართული, მათ შორის თსუ-ს გამოცემებზე და განმარტვა, რომ სხვადასხვა წიგნის პრეზენტაციები მთელი გამოფენის მანძილზე გაგრძელდება.

მაგალითად ფრანკოფონის წიგნის ფესტივალზე გამოცემის - „ესები ქართულ ლიტერატურაზე“ პრეზენტაცია გაიმართა. წიგნი ავტორმა, თსუ-ს ლიტერატურის ინსტიტუტის დირექტორმა, ირმა რაგინამა წარადგინა.

შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსნის“, სულხან-საბა ორბელიანის „სიბრძნე-სიცრუისა“ და „ელგაშუმთანის“ მიხაკო წერეთლისეული გერმანული თარგმანები, ქართულ-ხეთური ლექსიკონი და „ზაფხულის მოკლე ღამე“ (შემეურული, აქალური და ხეთური ლექსების და პიანების ჩვენი ქართული თარგმანი) თსუ პროფესორებმა ნინო სამსონიამ და ირინე გაგიშვილმა წარადგინეს.

ფესტივალის მეორე დღეს ფრანკოფონის სტუმრები ასევე გაეცნენ პომილევიკური ძეგლების თარგმანებს. თსუ მეცნიერმა სოფიო სარჯველაძემ ძველი ქართული სასულიერო მწერლობის უძველეს დარბე - პომილევიკებზე ისაუბრა, რომელიც ქრისტიანობის შემოსვლისთანავე გარდა საქართველოში და განსაკუთრებით X-XI საუკუნეებში განვითარდა; სოფიო სარჯველაძემ

27 წლის ქართველი მეცნიერი – CERN-ის ATLAS ექსპერიმენტის წარმატებული მონაწილე

პირველი გერმანიის

თავდაპირველად, 2012 წელს ATLAS კოლაბორაციისგან ერთწლიანი საკვლევითი პერიოდით დაუბედა მიიღო, რომელიც ერთ წელში წარმატებით შესრულდა. 2013 წლიდან კოლაბორაციის სრულფასოვანი წევრი და ყველა იმ სტაგის თანაგვტორია, რომელიც ATLAS კოლაბორაციის სახელმწიფო გამოცემა, „პოგადლე, სახამ აღმინი ATLAS კოლაბორაციის წევრი ვახდება, მას ერთწლიან დაუბედას აძღვევს. აღმნი ეს დაუბედა საზოგადოებისთვის ნაკლებად საინტერესო იქნებოდა, თუმცა მოკლედ ვიყვეო, რომ ჩემი დაუბედა ATLAS ლექციების ერთ-ერთ ქვე-ექვტორის აღონულ კალირიმეტრს უკავშირდებოდა. ერთ წელში ამოცანა დაუბარულე და ჩემი შესრულებული სამუშაოდან გამომდინარე, სხვა დაუბედაბები მივიღე, ასე ნელ-ნელა ჩვერთუ ATLAS ექსპერიმენტში“, – ამბობს არჩილი.

ATLAS კოლაბორაციის სხვადასხვა ამოცანებდან ყველაზე გამოჩრეული, რომელზეც ახალგაზრდა მეცნიერს განსაკუთრებული წარმატება მოუგანა გოპ კვარკს უკავშირდება, ნაწილს, რომელიც ახალი ფიზიკის აღმნიანე-რეშობილია გამომდინარე, სხვა დაუბედაბები მივიღე, ასე ნელ-ნელა ჩვერთუ ATLAS ექსპერიმენტში“, – ამბობს არჩილი.

რეზივან ერთად, გოპ კვარკთან დაკავშირებული შედეგები წარადგინა, ორი თვის წინ კი ATLAS კოლაბორაციამ სტაგიაში სწორედ მისი მიღებული შედეგები გამოაქვეყნა. კონკრეტულად რამე მდომარეობის არჩილია წარმატება და რა შედეგებზე საუბარი – ახალგაზრდა მეცნიერი ურთულესი მექანიზმის რაც შეიძლება მარტვე და ყველაფერს გასაგებ ენაზე ახსნას ცილიბს. „გოპ კვარკი პროტონების დაჯახების შედეგად იბადება და ჩვენი ამოცანაა დაე-ფიქსირთო მისი იშვიათი დამლა ანუ გოპ კვარკის სხვა ნაწილაკად გარდაქმნა, რასაც ახალ ფიზიკაზე მივყავართ. სამწუხაროდ, ვერ ეს არ დაფიქსირებულა, თუმცა შედეგები გავაუმჯობესეთ. სანდარტული მოდელი გვეუბნება, რომ 100 მილიარდი გოპ კვარკიდან მარტო ერთი შეიძლება იშვიათი დამლა დაი-მალის, სტანდარტული მოდელის გაფართოებული მოდელი კი ამბობს, რომ არის შანსი ათი ათასი გოპ კვარკიდან ერთი იშვიათი დამლა დაიშვლოს. ჩემი წარმატება კი იმში მდომარეობს, რომ მე ვავმომე ის ალბათობა, რამე დიდე არ შეიძლება იყოს გოპ კვარკის იშვიათი დამლა, ანუ რაღაც რიციბი, რამე მეცივ არ შეიძლება იყოს, რაც მზარს ადგეს გარკვეული თეორიული მოდლების პარამეტრებს. ATLAS კოლაბორაციამ კი

სწორედ ჩემი მიღებული შედეგები გამოაქვეყნა სტაგიაში“, – განმარტავს არჩილი. თუმცა საკუთარ წარმატებებზე ხმაბალდა საუბარი არ ხიბლავს და ძირითად ყურადღების სამომავლო გეგმებზე ამხილებს.

ამჟამად ბუსე და საბუნებისმეცნიერული მეცნიერებათა ფაკულტეტის ლექტორანტის სტუდენტი, პარალელურად ATLAS კოლაბორაციოში მუშაობას აგრძელებს და, როგორც თვითონ ამბობს, „მულამი აქვს“ რომ ახალი ფი-ზიკის კარი შეაღოს და მეტი სახელე აღ-მიიყვინოს. „რაც უფრო ბევრი პროტონი დაჯახება ერთმანეთს, მთ მეტი შანსი იქნება, გოპ კვარკის იშვიათი დამლა ვიპოვოთ, რაც ახალ ფიზიკაზე მივყავანს და სახელეების აღმნიანის შანსს ვამრდის. მეც ვავრძელებ...“ – ასე ასრულებს საუბარს ახალგაზრდა მეცნიერი.

მანამ სანამ არჩილი ღურგლიშვილი სახელეების ძიებამშია, მის ლექტორს, მეცნიერ-მკვლევარ თამარ ჯობრეს იმედი აქვს, რომ ატომური ბირთვული კვლევების ევროპული ორგანიზაციის (CERN) ATLAS ექსპერიმენტში ქართველი მეცნიერების ოცდასამი წლიანი მოღვაწეობის ახალი თაობა წარმატებით გააგრძელებს.

„ქალი გამოგონებლები“ ტსუ-დან

გადატრიალებს, ეს უდავლად გამოწვევა იყო ჩვენი მხრიდან. ჩვენი პროექტი თავისი მნიშვნელობით მეტად საინტერესო და გამოყენებადი, სახელის იღაცეა ბუნების – „LIFESAVER“-ის რაც სიცოცხლის შემნარჩუნებელია/შემნახავს ნიშნავს. „LIFESAVER“ არის უბილოტო გამანდამელი სისტემა, რომელიც მართებდა iPad-ის მეშვეობით. გამოგონების მუშაობის პრინციპი ასეთია: წინასწარ, 1 საფრენი აპარატის მიერ რუკაზე მონიშნულია ის გეგმით, რომელიც უნდა გაიხსნას, შემდეგ მე-2 (გამანდამელი) დრონი ავტომატურად გაფრინდება და განდამებს მონიშნულ ადგილებს. ამ შემთხვევაში, თუ მითითებულ კოორდინატებამდე „Life Saver“-ს რამე დაბრკოლება შეხვდება, ის დაკეცავს ფრთებს, დაჯდება მიწაზე და ბორბლების საშუალებით, გააგრძელებს გზას. თუ ბორბლებით წასვლა შეუძლებელია, „Life Saver“-ს განკარგვის შემთხვევაში დაკეცვის შემდეგ, აღსანიშნავია, რომ „Life Saver“-ს მეშვეობით გადაადგილება პერიოდში, ხმელეთზე და წყალზე. როცა მოწყობილობა მიაღწევს დანიშნულების ადგილს, ის პერიოდულად, უსაფრთხოდ გაუფრენილი იქნება, ასე, რომ თავად არ დაზიანდება. – ამბობს ანა.

წარმატების მიღწევით, ისე გამოგონებლობის სფეროში მოღვაწეობით გეგმაზე. ფაქტობრივად, რომ ყველა გამოგონება ადამიანის სასიკეთოდაა შექმნილი, გარდა მასობრივი განადგურების იარაღებისა, რომელთა გამოყენება ადამიანის მოსაპოვებს ნიშნავს. ნანტუას და მისი მეტოპონების გამოგონება ვაზნით მიღებული ბიოლიტონის მეშვეობით გარემოს დაბინძურების შემცირებას უკავშირდება.

უბილოტო გამანდამელი სისტემა და ვაზნით ბიოლიტონის მიღება, ეს ის ორი გამოგონებაა, რომელიც 2018 წლის მეცნიერებისა და ინოვაციების ფესტივალის ფარგლებში ისე ერთგულად სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში ქართველი ქალი გამოგონებლების გამოფენაზე ისე სკულპტურებისგან იყო წარმოდგენილი. ისე ერთდროულად და სიცადად და პოლიტიკურ მეცნიერებებთან დაკავშირების და ახალი დახვედრის ანა ხუციშვილი და ნანუკა შარვაშიძე, სწავლის პარალელურად, მუდმივად მუშაობენ საკუთარ გამოგონებებზე. აქეთ სხვა იდეები და მოხაზულობები მათ განვითარებისას ეხმარება.

„მიხარია რომ დღეს აქტიურად მამდინარეთს ქალის „სისუსტესთან“ დაკავშირებული სტერეოტიპების წინააღმდეგ. „ქალი გამოგონებელი“ ერთ ღრუს შემტევი და მიუღებელი, დღეს სასებით რეაქტორია. იმდენად რეაქტორია რომ თავად აღმოვჩნდი ამ სტატუსის მაგარბული. მიხარია, რომ ვეცხოვრობ ასეთ გარემოში, სადა შემქმნელია ჩემი შესაძლებლობების მასსაშუამო გამოვლენის და ჩემი გამოვლენით დაგვიმართო აღმადიანება.“

ანას გამოგონებები 2016 წელს საერთაშორისო ოლიმპიადაზე „IYPO 2016“ მსოფლიოში პირველი ადგილი დაიკავა და ოქტობრის მთავარი იყო.

ჩვენი პროექტის მიზანია კახეთის მხარეში ყველაზე გავრცელებული კულტურის ვანის გამოყენება საწვავის მისაღებად. პროექტის უპირატესობა და საინტერესურობა მდგომარეობს იმაში რომ მისთვის საჭირო ორ კომპონენტს, სარბრუნს და მუხს, ვიღებთ ერთი ნარჩენისგან, შემდეგ ამ ორ კომპონენტს შორის ვხვდებით ქიმიურ რეაქციებს და შედეგად ვიღებთ ბიოლიტონს. წარმოების პროცესი მუშაობის შემდეგ პრინციპის თანახმად - ხდება ნარჩენების გამოყენება, გადამუშავება და შემდეგ მათი ბიოლიტონის წარმოებაში გამოყენება. აღნიშნული პროექტი ფერმერებს აძლევს საშუალებას სახლის პირობებში უსაფრთხოდ მიიღონ ეკოლოგიურად სუფთა საწვავი, რაც ასევე ბათიერსუფლებს მათ ყოველდღიური ხარჯებისგან.

„უფრო მეტად აღმადიანმა გავვიცნო. გვიყვარებოდა სხვადასხვა გეგმებისა და გვერდებზე უამრავი ურუნძულ-გამოითიდან. საზოგადოების მხრიდან მართლაც დიდი დაინტერესება იყო. პროექტი ასევე თბილისის მერიის რჩეულ გამოგონებებში მოხვდა და დაინტერესებას დაგვიპირდნენ, თუმცა, სამუშაოდ არ მივვიღეთ ეს დაფინანსება.“

ამჟამად, ჩემს ძმასთან ერთად საჯარო ლექციებს ვაძლავ, სადაც ჩემი ძირითადი სასაუბრო თემა სწორედ ქალთა მოტივაცია და გამოგონებების სფეროში მათი ჩართვისკენ მოწოდებაა. გვიხარა რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა ჩაერთოს ამ სფეროში და ამ კუთხით ვაგრძელებთ მუშაობას. გამოგონებებზე მუდმივად ვმუშაობთ, ვკაპტავს უამრავი ინოვაციური იდეა და ამას აუცილებლად იხილავს საზოგადოება დასრულებული სახით.

პროფესიის არჩევის დროს ბევრი ვაყვანილი მიმოვიწია. თსუს სამართალი ჩემი ბავშვობის ოცნება და მიზანი იყო. აბიკურსის დასრულების დროს შემთავაზებდა მქონდა და სან დიეგოს უნივერსიტეტში, სადაც ყველა ვეგანა ვაგვიბო და ასპირაციონით დაფინანსება მომიპოვე, თუმცა ბოლოს მაინც ამ გზას ვაკვირებ, სადაც უკეთ ვხვდები და საკუთარ თავს. მეცნიერების სფერო ისედაც ყოველთვის იკავებდა დიდ ადგილს ჩემს ცხოვრებაში. პროფესიის კი იურის-სტრუქტურის მინდობა პავარა ასაკიდან, რადგან მინაგანად ყოველთვის მქონდა უსამართლობისადმი ბრძოლის სურვილი, სწორედ ამიტომ ვარ იმ, სადაც ვარ.“ – ამბობს ანა ხუციშვილი.

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებებთან უკავშირების 1-ლი კურსის სტუდენტი ანა ხუციშვილი პოლიტიკოსობას აპირებს. მას ქვეყნის განვითარებაში საკუთარი წვლილის შეგანა სურს, ამ მიზნის მიღწევას კი, როგორც საკუთარ პროფესიაში

ამბობს ანა ხუციშვილი. „უფრო მეტად აღმადიანმა გავვიცნო. გვიყვარებოდა სხვადასხვა გეგმებისა და გვერდებზე უამრავი ურუნძულ-გამოითიდან. საზოგადოების მხრიდან მართლაც დიდი დაინტერესება იყო. პროექტი ასევე თბილისის მერიის რჩეულ გამოგონებებში მოხვდა და დაინტერესებას დაგვიპირდნენ, თუმცა, სამუშაოდ არ მივვიღეთ ეს დაფინანსება.“

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებებთან უკავშირების 1-ლი კურსის სტუდენტი ანა ხუციშვილი პოლიტიკოსობას აპირებს. მას ქვეყნის განვითარებაში საკუთარი წვლილის შეგანა სურს, ამ მიზნის მიღწევას კი, როგორც საკუთარ პროფესიაში

სოფლის გაცემისა და ინოვაციების მინისტრი უნივერსიტეტში

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ცოლნის გადაცემისა და ინოვაციების მინისტრი გაიხსნა. ცენკრის მიზანია, რაც შეიძლება მეტი პირი დაინტერესდეს ინოვაციური საქმიანობით მეცნიერებისა და გეგმარების დარგში და დაეხმაროს მათ თავიანთი საქმიანობის განხორციელებისა და განვითარებაში. ინოვაციური იდეების სტამბოლებზე და მეცნიერების პოპულარიზაცია, შესაძლებლობების ძიების შექმნილობისა და მეთოდების შემუშავება ისე-მე-და იდეების განხორციელების მხარდამჭერი მექანიზმების განვითარება ცენკრის ამოცანებია. როგორც ცოლნის გადაცემისა და ინოვაციების ცენკრის ხელმძღვანელი, ნიკა მელქაძე ამბობს, ცენკრი გეგმარებისა და გამოგონებების კომპლექსური ინოვაციის პროექტების განხორციელებას უზრუნველყოფს. „ყველა განვითარებულ უნივერსიტეტს, რომელსაც აქვს კვლევითი კომპონენტი, აქვს ასევე ცოლნის გადაცემისა და ინოვაციების ცენკრი. მოგვან მის სხვა სახელი აქვს, მაგალითად, გეგმარების გადაცემის ცენკრი, ან კომპლექსური ინოვაციის ცენკრი და ა.შ. მაგრამ ამის დიდი მნიშვნელობა არ აქვს, მთავარია ფუნქცია. მთავარი ფუნქცია კი არის ის, რომ უნივერსიტეტში ინოვაციური კვლევითი იდეები და გამოგონებები წახალისდეს და შემდგომ მოხდეს მათი გაყვლივა. კომპლექსური ინოვაციის შემუშავება, კერძო სექტორთან, სამთავრობო სტრუქტურებთან ან სხვა ერთეულებთან ურთიერთობის გარეშე. ამდენად, ცენკრის მფარველები უნდა იყვნენ მათთან.“ – ამბობს ნიკა მელქაძე.

ნიკა მელქაძე

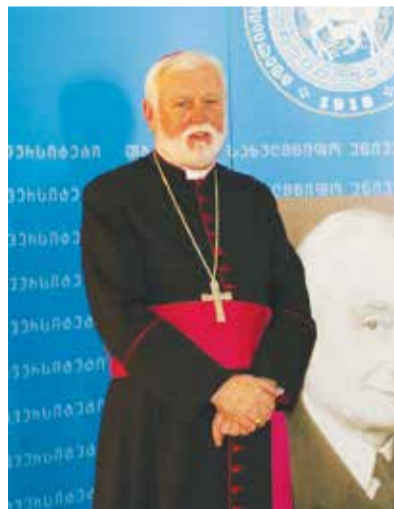
რეგისტრირებთ მას საქაგენცში. საქაგენცში ცენკრის საქმიანობაში აქტიურად არის ჩართული. პირველი და ძირითადი, რასაც ვაპირებთ არის ის, რომ უნდა შექმნათ საუნივერსიტეტო გეგმარებისა და ინოვაციების გადაცემის საშუალო ლეველი.

ცენტრის მიზანია, რაც შეიძლება მეტი პირი დაინტერესდეს ინოვაციური საქმიანობით მეცნიერებისა და გეგმარების დარგში და დაეხმაროს მათ თავიანთი საქმიანობის განხორციელებისა და განვითარებაში. ინოვაციური იდეების სტამბოლებზე და მეცნიერების პოპულარიზაცია, შესაძლებლობების ძიების შექმნილობისა და მეთოდების შემუშავება ისე-მე-და იდეების განხორციელების მხარდამჭერი მექანიზმების განვითარება ცენკრის ამოცანებია.

გეგმარების გადაცემის რეგისტრირებთ მას საქაგენცში. საქაგენცში ცენკრის საქმიანობაში აქტიურად არის ჩართული. პირველი და ძირითადი, რასაც ვაპირებთ არის ის, რომ უნდა შექმნათ საუნივერსიტეტო გეგმარებისა და ინოვაციების გადაცემის საშუალო ლეველი.

ცენტრის მიზანია, რაც შეიძლება მეტი პირი დაინტერესდეს ინოვაციური საქმიანობით მეცნიერებისა და გეგმარების დარგში და დაეხმაროს მათ თავიანთი საქმიანობის განხორციელებისა და განვითარებაში. ინოვაციური იდეების სტამბოლებზე და მეცნიერების პოპულარიზაცია, შესაძლებლობების ძიების შექმნილობისა და მეთოდების შემუშავება ისე-მე-და იდეების განხორციელების მხარდამჭერი მექანიზმების განვითარება ცენკრის ამოცანებია.

წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრი თსუ-ში

წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრი თსუ-ში

„თბილისის უნივერსიტეტის ერთ-ერთი დადებითი რეაქტორია, ცნობილი ქიმიკოსი, ქართველი კათოლიკე პეტრე მელიქიძე, რომელიც ამ უნივერსიტეტის პირველ რექტორად აირჩიეს, დასტურდა იმ როლისა, რომელიც ქართველმა კათოლიკეებმა საქართველოს ისტორიაში ითამაშეს.“ – განაცხადა წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრმა, არქიუბისკოპოსმა პოლ რიჩარდ გალამებმა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ვიზიტისას. არქიუბისკოპოსმა კავკასიის რეგიონში ვატიკანის დიპლომატიისა და მშვიდობის საკითხებზე თსუ-ში კონფერენცია გამართა. ლონდონში თსუ რექტორის მოადგილე ალექსანდრე ცისკარიძე და წმინდა საყდრის ნუნციო საქართველოში ჟოზე აველინო ბეგანკური, საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსის, აღმსრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების, სხვადასხვა კონფესიების, რელიგიათა საბჭოს, საპატრიარქოს და აკადემიური წრეების წარმომადგენლები, სტუდენტები ესწრებოდნენ.

საემბრავო პოლიტიკას, გრევიკინს, ძალდატანებით ქორწინებასა და ეთნიკონფლიქტების მოგვარების საქმეში რელიგიის როლს უხელობა.

კონფერენციაზე – „წმინდა საყდრის დიპლომატიური ჩართულობა კავკასიაში მშვიდობისა და აღმადიანის ღირსების ხელშეწყობის მიზნით“, წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრმა ისაუბრა ვატიკანის საერთაშორისო ურთიერთობებზე და აღნიშნა, რომ წმინდა საყდრის მხარს უჭერს ისეთ დიპლომატიას, რომელიც ადამიანებს შორის სოლიდარობას აწყობებს. არქიუბისკოპოსმა პოლ რიჩარდ გალამებმა ყურადღება გაამახვილა 2008 წლის სამხედრო მოქმედებებზე და აღნიშნა, რომ რუსეთს არ შეუძლებია გუეროს არც ერთ რეზოლუცია და რომ გერიგორიული პრობლემები საერთაშორისო სამართლის ნორმებით უნდა გადაწყდეს. კონფერენციაზე წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრმა თსუ სტუდენტების კოხხვებს უფასუხა, რომელიც ადამიანის უფლებებს,

საემბრავო პოლიტიკას, გრევიკინს, ძალდატანებით ქორწინებასა და ეთნიკონფლიქტების მოგვარების საქმეში რელიგიის როლს უხელობა.

კონფერენციაზე – „წმინდა საყდრის დიპლომატიური ჩართულობა კავკასიაში მშვიდობისა და აღმადიანის ღირსების ხელშეწყობის მიზნით“, წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრმა ისაუბრა ვატიკანის საერთაშორისო ურთიერთობებზე და აღნიშნა, რომ წმინდა საყდრის მხარს უჭერს ისეთ დიპლომატიას, რომელიც ადამიანებს შორის სოლიდარობას აწყობებს. არქიუბისკოპოსმა პოლ რიჩარდ გალამებმა ყურადღება გაამახვილა 2008 წლის სამხედრო მოქმედებებზე და აღნიშნა, რომ რუსეთს არ შეუძლებია გუეროს არც ერთ რეზოლუცია და რომ გერიგორიული პრობლემები საერთაშორისო სამართლის ნორმებით უნდა გადაწყდეს. კონფერენციაზე წმინდა საყდრის საბარეო საქმეთა მინისტრმა თსუ სტუდენტების კოხხვებს უფასუხა, რომელიც ადამიანის უფლებებს,

საემბრავო პოლიტიკას, გრევიკინს, ძალდატანებით ქორწინებასა და ეთნიკონფლიქტების მოგვარების საქმეში რელიგიის როლს უხელობა.

IoT ჰაბითონი თსუ სან დიეგოს უნივერსიტეტის ბუნება სპეციალური სტეპ IT აკადემიის პრიმი მიიღო

თსუ ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკის, საქართველოს ინოვაციების და გეგმარების საბაგენცის / GITA და Internet Society-ის ორგანიზებით სტუდენტული IoT ჰაბითონი გაიმართა. IoT ჰაბითონი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სანდიეგოს უნივერსიტეტის გუნდმა საკვლევითი სტეპ IT აკადემიის პრიმი მიიღო, რაც კომპანიაში სტაჟირებისა და კომპანიაში პროექტებში მონაწილეობის მიღებას გულსმობს.

და ინოვაციური IoT (Internet of Things) პროდუქტების აპარატურულ-პროგრამული პროდუქტების შექმნაში შევსებდნენ. სანდიეგოს უნივერსიტეტის გუნდის ერთ-ერთი წევრის, არჩილ ბერიძის თქმით, მიუხედავად იმისა, რომ გუნდი კონკურსს 1 დღით გვიან შეუერთდა, მათ მაინც შეძლეს საინტერესო მეთოდის შემუშავება.

მქვით მთავარი საბარეო ადგილების მოპოვება, ვაგხდით IT Academy Step Georgia-ს ფართობი და კომპანიაში წარმომადგენლებმა შემთავაზებებს მათთან სტაჟირების გეგმა და კომპანიაში პროექტებში მონაწილეობის მიღება.

მონაწილეები ჰაბითონში ერთმანეთს IoT – Internet of Things-ის პროექტების შექმნაში ეცდებიან დაეხმარონ. კონკურსის შედეგად დაურავდნენ Arduino მიკროკონტროლერებისა და სენსორების კომპლექტები და მიეცათ საშუალება, გამოეყენებინათ IoT LoRaWAN უკაბელო ქსელი ინტერნეტში ჩასართავად, რათა მოეხდინათ მიღებული მონაცემების შემგრობა პროგრამული დამუშავება.

„პროექტში მონაწილეობა ძალიან გვიხარდა. ვაინტერესებას თუ რამდენად შეუძლებელია საკუთარი შესაძლებლობების გამოვლენების და არსებული პრობლემების ჩვენი შესაძლებლობებით აღმოფხვრას. რაც ვფიქრობ, გარკვეულწილად შეეძლოდა. კონკურსის მიმდინარეობის გარკვეული მიმდებების გამო 1 დღით გვიან შეუერთდით, თუმცა სიფხიცაში გარკვეული სათვის ამას ხელი არ შეუშლია, ჩვენი გუნდი მუშაობის უნარების დამსახურებით, მაღევე შეუძლია მოგვეფიქრებინა აქტიუალური პრობლემა და მისი გადაჭრის ოპტიმალური მეთოდი.“

ყველაზე რთული აღბათ ახალ გეგმარების მუშაობა იყო, კონკრეტულად LoRa Shield-ის გადაბეჭვით მატებს მხედვლობაში, თუმცა მანინ შემოახერხეთ მასში გარკვევა და მისი შემოქმედით მონაცემების მიღება, რის შემდეგაც უკვე შედარებით მარტივი დავალება იყო გასაკეთებელი – ინფორმაციის ჩვენთვის უკვე ცნობილი გეგმარების მიმართ გამოვიყენებ. გუნდის ყველა წევრი ერთი უნივერსიტეტიდან ვართ – სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. მე, რაც კაჩეიშვილი და თამარ მოსამხვილი კომპიუტერული ინჟინერიის ფაკულტეტის სტუდენტები ვართ, ანა გომბა და ბესო უთიამხვილი კი ეკველტორი ინჟინერიის ფაკულტეტის სტუდენტები“, – ამბობს არჩილ ბერიძე.

ქურნალისტის ფაქულტეტის სტუდენტები ყაზახეთიდან – საქართველო და ბანათობა უცხოელი სტუდენტების თვალში

პირველი გვერდი

ქართული და ყაზახური სწავლის სტილი

მულგია: მე-9 კლასიდან მშობლების-გან ცალკე ცხოვრობდა რადგან ნიჭიერთა ინგურნაციის ვიზუალური უნივერსიტეტი რომ ჩაეაბარა, უკვე იქნა საერთო საცხოვრებელში გადავიდა საცხოვრებლად. ჩემი ორი უფროსი დაც სახლიდან შორს სწავლისთვის მიგისვამს ხარისხის მისაღებად. საქართველოში ახლადამოსულს 10 დღის განმავლობაში არავის მოუკითხავარ ოჯახიდან. ყაზახეთში ყოფისას, როდესაც სახლი ვერუნდებოდი, დღე-მამა ისე ჩვეულებრივად იქცეოდნენ, თითქოს დღი არავფერი ხდებოდა. თავიდან ამის გამო ვერმადებოდი, ახლა კი ვფიქრობ, რომ კარგია, როდესაც ასაკში ყოფისას მშობლები ერთმანეთთან ურთიერთობით ცუდებათ.

დარებით ერთმანეთს, შევამჩნიეთ რომ აქაურ სტუდენტებს უფრო მეტი პასუხისმგებლობა გრძობდა აქეთ და უფრო აქტიურებიც არიან. თავად არიან დაინტერესებული, რაც შეიძლება მეტი ისწავლინ. ჩვენთან კი ასეთი პრაქტიკა არსებობს, სწავლისას მუშაობენ, თავის ბიზნესს ქმნიან. რაც შეეხება კლიმატს და ქალაქს, იგი ასგანისგან საკმაოდ განსხვავებულია. ყაზახეთში უფროსად გრძობენ ვსწავლობთ, რადგან შესაბამისი კონკურსში გავიმარჯვეთ. ახლა ჩვენი უნივერსიტეტების თანამშრომლობის ფარგლებში აქაც უფროსად ვსწავლობთ და მხოლოდ მშობლების და საცხოვრებლის საფასურს ვიხდი.

სულ სხვა როდესაც გურისკად რამდენიმე დღით ჩამოდიხარ ...

აქ ჩამოსვლამდე ბევრი ვიკითხებ სხვადასხვა სტატეების და ბლოგების, რომლებიც გურისკეტიმ დაწერეს. როგორც აღმოჩნდა, სხვა სიტუაციაა, როდესაც გურისკად ჩამოდიხარ და სხვა, როდესაც აქ დღი ხნით ცხოვრობ. როდესაც გურისკეტი ჩამოდიხარ, იცინა რამდენი დღით არიან და რა თანხა უნდა დახარჯონ. ყველა წერდა, რომ საქართველოში ყველა კეთილგანწყობილია და ყველას შეიძლება ეწოდოს. პირველ დღეს როდესაც ჩამოვედი, ხინკლის საჭმელად გვიხარა წასვლა და გაქსის მძღოლმა გვითხრა, რომ საამისოდ კარგად იმყოფებოდნენ. ადგილზე რომ მივედით ვიკითხეთ თუ სად უნდა შეესულიყავით და გვიჩვენა წინისმებრ ადგილას. არადა ისეთი სარდაფი იყო, ჩასვლის შეგვეჩინა. მით უმეტეს რომ გვითხრა, გონიერად, ამ შინათ-კვირას გასვლითი ღონისძიება მიქვს მეგობრებთან ერთად და გეუბრებიან. ვერ გავიგეთ ის ძალიან

კეთილგანწყობილი იყო თუ სხვა რამე უნდოდა. ჩვენთან, ყაზახეთში მიღებული არ არის უცნობი მამაკაცთან, მით უმეტეს უფროსთან საუბარი. ბაზარში არ ვვაჭრობ, რადგან საქონელში სხვაზე სანამ დაღობა ვაქვს ვეზღვევები. ჩვენთან სხვადასხვა სუპერმარკეტში შევიძინებთ ყველაფერს. იყო შემთხვევა, რომ ბაზარში 80 თეთრის ღირებულების პროდუქტზე გვიხარა 8 ლარი ღირსო. გაქსის მძღოლმა კი ბორჯომში 300 ლარად შეივითავაება წაყვანა. არადა ვიცი რომ მადენი არ ღირს.

ქართველი ქალები ყურადღებანი არიან, გონიერები კი ძალიან ლამაზები

მულგია: რაც შეეხება ჩვეულებრივ ხალხს, რომელიც ვაჭრობისთან არ არის დაკავშირებული, ისინი მართლა ძალიან კეთილგანწყობილები არიან. მივედარს ქართველი ქალები, ძალიან ყურადღებიანი და თბილნი არიან. ძალიან ლამაზი გონიერებიც არიან. ძალიან ბუნებრივი არიან, ფაქტობრივად არ იღებებიან. ჩვენთან გუნდნიცაა, ვაკეთებ ხელთნური წამშაქები, რადგან სახის მუდღობები, და ა.შ. აქ კი გონიერებს ყველაფერი თავისი აქეთ წარმო, თბა. და ა.შ. ჩემს მეგობრებს ყაზახეთში ვუყვარები ძალიან გონიერი გონიერები და იან-თქო. ისინი კი ფოტოების გეგმატონს თხოვდნენ.

საერთოდ კი მიწონს, რომ საქართველოში თითქოს მეუძლებელია დაიკარგო. გონი ყველა ქუჩა ბოლოს რუსთაველზე გადასი. სტუდენტებიც ძალიან კეთილგანწყობილი არიან და თავისი შესაძლებლობის ფარგლებში პირველი დღიდან გვეჩვენებდნენ, მაგალითად როდესაც საჭმელად გადიოდით. გვიჩვენებდნენ სად იყო უფრო იაფი და გემრიელი საკვები. თავიდან, რო-

დესაც საერთო საცხოვრებელში ყველა სტუდენტი არ იყო შესახლებული, მოწყვნილები ვიყავით. ადამკაციის პერიოდში რადგან გვიხარა, ბევრი გვიჩინა კაფე-შემდეგ სტუდენტები შემოსახლდნენ და გვითავაზობდნენ, ერთად წაიღეთ აქ, იქ, აქ, აქ, აქ და ჩვენც კარგად ვიგრძენით თავი.

ამას გარდა ცალკე ვვინდა აღენიშნოთ მსწავლელური, რომლებიც ცდილობენ ჩვენი აქ ყოფილი კომფორტული გახადონ. ინტერესები რომ გვადავაბილებოდნენ, ვცხოვრობდით და შესაბამისი რეკომენდაციები გვძლევდნენ.

ისუ საერთო საცხოვრებელში

აქ ჩამოსვლის შესაძლებლობის შესახებ ნაცნობსგან შევიგევეთ. არის სოციალური ქსელები, ნაცნობები, სამუშაო და ისე არ ხდება, რომ ვინმე მოვიდეს და გან-

ვიმარტოს ამ შესაძლებლობის შესახებ. სტუდენტი თვითონ უნდა იყოს აქტიური, რომ თავისთვის საინტერესო საკითხები გაარკვიოს. მაგალითად როგორც ეს მოგადად ჩვენი საცხოვრებელთან მიმართებაში იყო. ჩვენი სუპერმარკეტი გვეუბნებოდა, რომ საქართველო გაცილებით სტუდენტებს იღებს, მაგრამ საერთო საცხოვრებელი არ აქვს.

თავიდან ბინის ვეძებდით, თუმცა რასაც ვნახულობდით, არ გვაქმყოფლებდა, ბიუჯეტის, თუ სხვა თვალსაზრისით. შემდეგ ისუ-ში საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტს დავეკავშირდით. მის თანამშრომელ მარის მივწერიეთ, რომ კონკრეტული ბიუჯეტის ფარგლებში საცხოვრების მოძებნა გვინდოდა და დახმარება ვთხოვეთ. მარის ვგრძევე მოგვწერა, რომ შეეძლო ჩვენი თანხმობის შემთხვევაში ადგილები დაგვამზანა ისუ-ს საერთო საცხოვრებელში. არ ველოდით რომ ასეთი რამე იყო შესაძლებელი. აქაური პირობებით ნამდვილად კმაყოფილი ვართ. მშობლებიც უფრო წყნარად არიან, იცინა, რომ ერთად ვცხოვრობთ, საერთო საცხოვრებელში, რომელიც დასულა და სხვა სტუდენტებთან გვაქვს ურთიერთობა იგივედ, ლიგვიდან, საქართველოდან. დღეს დღის ყაზახურად ვმღეროდით სიმღერას, ბიჭმა ლიგვიდან გვთხოვა გვემღერა. მერე თვითონ გვიმღერა ლიგვირად. მცხეთაში ვაპირებთ წასვლას, უნივერსიტეტის საგარეო ურთიერთობათა დეპარტამენტი უკეთესი ორგანიზაციის ქსეპისას, განსამორტრება და კვება 30 ლარის საფასურში შედის. გვიხარა კახეთი, ბათუმი, ყაზახეთი, სვანეთი ვინახობთ, თუ მოგახვებით, ასევე ამერიკაში და თურქეთში გადავივლით.

სტუდენტური ალკინია

იხანე ჯაბახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 50 სტუდენტმა, სტუდენტური ალკინიადის ფარგლებში ჭაუხები დალაშქრა. ევროპის ყველაზე მაღალი დასახლებული პუნქტიდან – ჯუმათდან (2200 მ.) ისუ-ს სტუდენტები ჭაუხების 3500-მეტრის მწვერვალებზე – თიკანამბე, მუხამბე, რჩელაშივლამე ავიდნენ.

სპორტული აქციებია უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილეს მიძღვნილი.

თანამშრომლობის შემორანდები ისუ-ს და KM3NeT-ს შორის

21 სექტემბერს, ისუ-სა და საერთაშორისო კოლაბორაციის „კოსმონავტ“ კუბური ნეიტრინოს გელოკოსი (KM3NeT) შორის თანამშრომლობის შემორანდები გაფორმდა. შემორანდში ხელი მოაწერეს ისუ რექტორმა გიორგი შარვაშიძემ, ისუ მაღალი ენერჯის ფიზიკის ინსტიტუტის (მეფი) დირექტორი მიხეილ ნიორაძემ, KM3NeT საერთაშორისო თანამშრომლობის სპონსორსონი მარკო პავალი. შემორანდში თანამშრომლობის მიზანს, მეფი ისუ-სა და KM3NeT ერთობლივ კვლევებს აწარმოებენ აგრეთაწილკების ფიზიკის სფეროში, კერძოდ ნეიტრინოს ფიზიკის კოლომტრ კუბური ნეიტრინოს გელოკოსი დანადაგარემ. KM3NeT საერთაშორისო სამეცნიერო თანამშრომლობა 15

ქვეყნის სამეცნიერო კვლევით ცენტრებს და უნივერსიტეტებს აერთიანებს, მათ შორის გერმანიიდან, ესპანიიდან, იტალიიდან, ნიდერლანდებიდან, პოლონიაიდან, საბერძნეთიდან და საფრანგეთიდან. ისუ მაღალი ენერჯის ფიზიკის ინსტიტუტი KM3NeT თანამშრომლობას 2017 წელს შეუერთდა. KM3NeT თანამშრომლობის ძირითადი ამოცანაა ხმელთაშუა ზღვაში, კერძოდ იტალიის, საფრანგეთის და საბერძნეთის სინაპირიდან 40-100 კმ-ს დაშორებით შექმნას ევროპული საკვლევი ინფრასტრუქტურა, რომლის ძირითადი ელემენტებია ნეიტრინო დეტექტორები იქნებიან. საკვლევი ინფრასტრუქტურის სამუშაოებით გათვალისწინებულია კვლევები ნეიტრინოს ფიზიკისა და ასევე ფიზიკის და ინტერდისციპლინარული კვლევები, მაგალითად მზის და დედამიწის შემსწავლელი მცნიერებებში. კვლევებში ისუ მეცნიერებთან ერთად სტუდენტებიც ჩაერთვებიან.

ქართული კულტურის ფსიქოლოგების კვლევები საქართველოს სარბიელში

როგორ მოქმედებს უცხო გარემოში ცხოვრება ადამიანის იდენტობაზე, ქვეყნის ღირებულებები? – მრავალი წელია კულტურის ფსიქოლოგები ცდილობენ აღმოაჩინონ შესაფერისი თეორიული მიდგომები, რომლებიც შეძლებენ აღწერონ განსხვავებული კულტურების ერთმანეთთან ურთიერთობისთვის დამახასიათებელ თავისებურებები. ისუ ფსიქოლოგისა და განათლების მეცნიერებთა ფაკულტეტის ასისტენტ პროფესორმა – ლალი გამსახურდიამ, აღნიშნულ საკითხზე კვლევას პროცესში, განავითარა თეორიული ინოვაცია, რომელიც შესაძლებლობს იმდევრად გაეაზროთ უცხო გარემოში მცხოვრები ადამიანების უნიკალური გამოცდილება. ლალი გამსახურდიას მიერ მიმზადებული სტატია, რომელიც ახალ თეორიულ მიდგომას აღწერს, საერთაშორისო იმპაქტ-ფაქტორიან ჟურნალში „კულტურა და ფსიქოლოგიაში“ გამოქვეყნდა. ჟურნალი მხოლოდ თეორიულ ინოვაციებს აქვეყნებს და მაღალი რეპუტაციით სარგებლობს კულტურის ფსიქოლოგიის სფეროში. ლალი გამსახურდა თავად გამომხილო პროკულტურაციის თეორიის შესახებ.

„ადაბტაცია დაიბოლოვდა პერსპექტივაში – აკულტურაციდან პროკულტურაციამდე“ 2018 წლის აგვისტოში გამოქვეყნდა ჟურნალში „კულტურა და ფსიქოლოგია“ (ხუთწლიანი იმპაქტ ფაქტორი – 1.349). აღსანიშნავია, რომ ეს ჟურნალი სექციურიად მხოლოდ თეორიულ ინოვაციებს აქვეყნებს და მაღალი რეპუტაციით სარგებლობს კულტურის ფსიქოლოგიის სფეროში.

დღივითი კეთილდღობისათვის საკმაოდ მნიშვნელოვანია, რადგან თანამშრომელი სამართო სოციალური მიზნობა ძალზე ინტენსიურად და სულ უფრო და უფრო მეტად ადამიანს უწყის ახალ და ახალ გარემოსთან შეეუბანა. – ამბობს ლალი გამსახურდა.

„გოკუგავას პერიოდის სულისკვება“

24 ოქტომბერს, ისუ-ში გოკუგავა ნარამისას სჯარო ლექცია „გოკუგავას პერიოდის სულისკვება“ (Spirit of the Tokugawa Era) გაიმართა. ღონისძიების ისუ რექტორის მოადგილე ალექსანდრე ცისკარიძე და იაბონიის სრულუფლებიანი და საგანგებო ელჩი საქართველოში ვალბარუ უეპარა დაესწრნენ. გოკუგავა ნარამისა გოკუგავა-მოუნაგის (სამურაების მმართველი ფენა) ოჯახის, მიგოს შგოს მე-15 თავკაცია. იგი ამჟამად „გოკიო მარინი“ და „ნიჟილი ფაიერის“ სადაზღვევო კომპანიის („გოკიო მარინ“) აღმასრულებელი მრჩეველია. სხვა მრავალი სამოგებოებრივი საქმიანობის პარალელურად არის საერთაშორისო განათლების ცენტრის დირექტორი და სამოგებო ინტერესთა ფონდ გოკუგავას მუშეუმიხი ანტიკვლევი ქალაქ მიგოში, საიდანაც წარმოშობით იყო უკანასკნელი მოგენი. სჯარო ლექცია იაბონიის კულტურის დღეების ფარგლებში გაიმართა. ღონისძიების „გოკუგავა და სხვა ოსკავები“ ორგანიზატორები იყვნენ: გოკუგავას მუშეუმი (იაბონია), საქართველოს ეროვნული მუშეუმი და საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუშეუმი.

თეორიული ინოვაცია: ქართველი ენერჯის ფიზიკის თავისებურებები და კვლევების გამოცდილების ახლებური გააზრება

ჩემი საკვლევი ინტერესები უკავშირდება პარტონების განსხვავებულ კონტაქტ-სტრუქტურას ადაბტაციის პროცესის თავისებურებების კვლევას. ასევე, ვაკვლევ ინტერესების ფორმირებისა და ფუნქციონირების თავისებურებებს. მრავალი წელია ვანხორცილებ კვლევებს როგორც საქართველოში მცხოვრებელ ეთნიკურ უმცირესობებსა და უცხოელ ემიგრანტებთან, ასევე, უცხოეთში მყოფ ქართველ ემიგრანტებთან მიმართებაში. საინტერესოა, თუ როგორ მოქმედებს უცხო გარემოში ცხოვრება ადამიანის იდენტობაზე, ქვეყნის ღირებულებებზე და ა. შ.

კულტურის ფსიქოლოგები მრავალი ათეული წელია ცდილობენ მოძებნონ შესაფერისი თეორიული მიდგომები განსხვავებული კულტურების ერთმანეთთან ურთიერთობისათვის დამახასიათებელი თავისებურებების უკეთ გასაგებად. არსებული კვლევებისა და მასალების კრიტიკული ანალიზის პროცესში მივედი ინოვაციურ ცნებას – პროკულტურაციის – შემოქმედად, რომელიც ემიგრანტების გამოცდილების ახლებურად გააზრების სამუშაოს იძლევა. პროკულტურაცია ძალზე ცნობილი და გრადიციული ცნებებია – აკულტურაციის – პოტენციური ალტერნატივები წარმოადგენს. ის წინა პლანზე სწევს სუბიექტურობის მნიშვნელობას და შესაძლებლობას იძლევა რომ მოხდეს უცხო გარემოში მცხოვრები ადამიანების უნიკალური გამოცდილების სიდრმისეული გააზრება. ჩემს მიერ მიმზადებული სტატია,

თეორიის მნიშვნელობის შესახებ

პროკულტურაციის თეორიის განვითარება მნიშვნელოვანია ემიგრაციამა და სამოგებო, უცხო გარემოში მიმდინარე ინდივიდუალური ადაბტაციის თავისებურებების უკეთ გასაგებად. ამდენად, ამ გამოცდილებების უფრო ადეკვატური აღფრენცირების, გაგებისა და კონტაქტობრივიადადისათვის პროკულტურაციის ცნება სასარგებლოა. ამასთან, ამ ცნებამე მუშაობა საბოლოო ჯამში განსხვავებული კულტურულ-ფსიქოლოგიური მიდგომების ინტეგრაციისა და ახალი სისტემური მიდგომის შემოქმედების შესაძლებლობას ქმნის.

სისუ-ში მუშაობა სადისერტაციო ნაშრომის დაგვიან უშოკლს ხანში დაეწევე. შესაბამის კონკურსში გამარჯვების შედეგად, ისუ ჩემი მშობლიური უნივერსიტეტი და აქ მუშაობის შესაძლებლობა როცა მიმეცა, განსაკუთრებული ორფრონის გარემო, მარტვილ მიველი ვალწევევს და მათქს უცხოეთში სწავლების გამოცდილება, კერძოდ, 2017 წლის შემოგლობის სექტემბერში მიწვეული პროფესორის სტაგუსით წავივითხე სალექციო კურსი „ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგიის საფუძვლები“ ბრენიის იაკობის უნივერსიტეტში. ასევე, 2018 წელს წავივითხე 4 საჯარო ლექცია იამის უნივერსიტეტში, რომელიც უშეველსა რეზინეობს. უკანასკნელი წლების მნიშვნელოვანი მიზნობილი საერთაშორისო სკაიპ-დასაქმების სამუშაოებით სხვადასხვა დროს მიწვეული ან ასოცირებული მკვლევრის სტაგუსით ვმუშაობდი ჩიკაგოს უნივერსიტეტში (აშშ), მაღარიის ავტონომიური უნივერსიტეტში (ესპანეთი), ფრანკფურტის უნივერსიტეტში (გერმანია), ლუქსემბურგის უნივერსიტეტში (ლუქსემბურგი) და UPV/EHU-ში (ესპანეთი). უცხოელ პარტნიორებთან დღებუ ვინარჩუნებ სამუშაო კონტაქტებს და იმედი მაქვს მომავალში საერთაშორისო პროექტების განხორციელების საშუალებად მოგვეცემა, რაც საქართველოს საერთაშორისო სამეცნიერო რუკაზე წარმონიშნავს და დამკვირვებებს შეუწყობს ხელს. აქვე, მინდა მაღლით გადამუხადო რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი, რომელმაც მნიშვნელოვანი დახმარება გაამიწა კვლევებზე მუშაობის პროცესში“. – ამბობს მკვლევარი.